

Paralelné algoritmy, část č. 6

František Mráz

Kabinet software a výuky informatiky, MFF UK, Praha

Paralelné algoritmy, 2011/2012

- 1 **Grafové algoritmy**
 - Technika Eulerových cyklov na stromoch
 - Najkratšie cesty v grafe

Reprezentácia grafu

graf $G = (V, E)$. kde $V = \{1, \dots, n\}$ je množina vrcholov, $E \subseteq V \times V$ je množina orientovaných hrán

a) **matica susednosti**: $A[i, j] = \text{true}$ práve vtedy, keď $(i, j) \in E$

Reprezentácia grafu

graf $G = (V, E)$. kde $V = \{1, \dots, n\}$ je množina vrcholov, $E \subseteq V \times V$ je množina orientovaných hrán

- a) **matica susednosti:** $A[i, j] = \text{true}$ práve vtedy, keď $(i, j) \in E$
- b) **zoznamy susednosti:** pre každý vrchol spojový zoznam jeho susedov; ukazovatele na začiatky zoznamov sú v poli s indexami $1, \dots, n$.

Vždy predpokladáme, že môžeme prideliť procesor každému záznamu o susedovi;

$\text{next}(i, j)$ je následník záznamu o hrane (i, j) v zozname susednosti vrcholu i

Outline

1 Grafové algoritmy

- Technika Eulerových cyklov na stromoch
- Najkratšie cesty v grafe

Eulerov cyklus v strome

Tarjan, Vishkin 1984

Lemma

Orientovaný graf $G = (V, E)$ má Eulerov cyklus práve vtedy, keď G je súvislý a pre každý vrchol $v \in V$ platí $\text{indeg}(v) = \text{outdeg}(v)$.

- neorientovaný strom – v zoznamoch susednosti každá hrana je reprezentovaná dvomi šípkami opačne orientovanými \Rightarrow Eulerovský graf

Eulerov cyklus v strome

Tarjan, Vishkin 1984

Lemma

Orientovaný graf $G = (V, E)$ má Eulerov cyklus práve vtedy, keď G je súvislý a pre každý vrchol $v \in V$ platí $\text{indeg}(v) = \text{outdeg}(v)$.

- neorientovaný strom – v zoznamoch susednosti každá hrana je reprezentovaná dvomi šípkami opačne orientovanými \Rightarrow Eulerovský graf
- počet záznamov v zoznamoch susednosti $2(n - 1)$

Eulerov cyklus v strome

Konštrukcia Eulerovho cyklu

- skonštruujeme Eulerov cyklus
 - ① každý zoznam susednosti zacyklíme – nájdeme posledný prvok (zdvojovaním) a prepojíme ho na prvý prvok zoznamu – čas $O(\log n)$ s $O(n)$ procesormi

Eulerov cyklus v strome

Konštrukcia Eulerovho cyklu

- skonštruujeme Eulerov cyklus
 - 1 každý zoznam susednosti zacyklíme – nájdeme posledný prvok (zdvojovaním) a prepojíme ho na prvý prvok zoznamu – čas $O(\log n)$ s $O(n)$ procesormi
 - 2 následník v Eulerovom cykle po hrane (i, j) bude $\text{tournext}(i, j) := \text{next}(j, i)$

Eulerov cyklus v strome

Konštrukcia Eulerovho cyklu

- skonštruujeme Eulerov cyklus
 - 1 každý zoznam susednosti zacyklíme – nájdeme posledný prvok (zdvojovaním) a prepojíme ho na prvý prvok zoznamu – čas $O(\log n)$ s $O(n)$ procesormi
 - 2 následník v Eulerovom cykle po hrane (i, j) bude $\text{tournext}(i, j) := \text{next}(j, i)$
 - 3 for all $(i, j) \in E$ in parallel do $\text{tournext}(i, j) := \text{next}(j, i)$
Ako implementovať?
v čase $O(1)$ s $O(n)$ procesormi!

Zakorenenie stromu

- Eulerov cyklus “pretrhneme” v nejakom vrchole a dostaneme strom prehľadávania do hĺbky – presnejšie zoznam prehľadávania stromu

Zakorenenie stromu

- Eulerov cyklus “pretrhneme” v nejakom vrchole a dostaneme strom prehľadávania do hĺbky – presnejšie zoznam prehľadávania stromu
- očísľujeme hrany v zozname prehľadávania od 1:

$rank(r, s)$ je poradové číslo hrany (r, s) v Eulerovej ceste

Zakorenenie stromu

- Eulerov cyklus “pretrhneme” v nejakom vrchole a dostaneme strom prehľadávania do hĺbky – presnejšie zoznam prehľadávania stromu
- očísľujeme hrany v zozname prehľadávania od 1:

$rank(r, s)$ je poradové číslo hrany (r, s) v Eulerovej ceste

- neorientovaná hrana $\{r, s\}$ sa vyskytuje ako (r, s) a (s, r) , hranu s menším číslom označíme ako postupovú, druhú ako návratovú

Zakorenenie stromu

- Eulerov cyklus “pretrhneme” v nejakom vrchole a dostaneme strom prehľadávania do hĺbky – presnejšie zoznam prehľadávania stromu
- očísľujeme hrany v zozname prehľadávania od 1:

$rank(r, s)$ je poradové číslo hrany (r, s) v Eulerovej ceste

- neorientovaná hrana $\{r, s\}$ sa vyskytuje ako (r, s) a (s, r) , hranu s menším číslom označíme ako postupovú, druhú ako návratovú
- pre každú postupovú hranu (i, j) priradíme $father(j) := i$

Zakorenenie stromu

- Eulerov cyklus “pretrhneme” v nejakom vrchole a dostaneme strom prehľadávania do hĺbky – presnejšie zoznam prehľadávania stromu
- očísľujeme hrany v zozname prehľadávania od 1:

$rank(r, s)$ je poradové číslo hrany (r, s) v Eulerovej ceste

- neorientovaná hrana $\{r, s\}$ sa vyskytuje ako (r, s) a (s, r) , hranu s menším číslom označíme ako postupovú, druhú ako návratovú
- pre každú postupovú hranu (i, j) priradíme $father(j) := i$
- množina postupových hrán tvorí vonkajší strom ($indeg(v) = 1$)

Zakorenenie stromu

- Eulerov cyklus “pretrhneme” v nejakom vrchole a dostaneme strom prehľadávania do hĺbky – presnejšie zoznam prehľadávania stromu
- očísľujeme hrany v zozname prehľadávania od 1:

$rank(r, s)$ je poradové číslo hrany (r, s) v Eulerovej ceste

- neorientovaná hrana $\{r, s\}$ sa vyskytuje ako (r, s) a (s, r) , hranu s menším číslom označíme ako postupovú, druhú ako návratovú
- pre každú postupovú hranu (i, j) priradíme $father(j) := i$
- množina postupových hrán tvorí vonkajší strom ($indeg(v) = 1$)
- množina návratových hrán tvorí vnútorný strom ($outdeg(v) = 1$)

Počítanie v strome

- **počet potomkov** vrcholu v (vrátane v)
for all i in parallel do

$$nd(i) := \frac{\text{rank}(i, \text{father}(i)) - \text{rank}(\text{father}(i), i) + 1}{2}$$

čas $O(\log n)$ s $O(n)$ procesormi

Počítanie v strome

- **počet potomkov** vrcholu v (vrátane v)
for all i in parallel do

$$nd(i) := \frac{rank(i, father(i)) - rank(father(i), i) + 1}{2}$$

- čas $O(\log n)$ s $O(n)$ procesormi
- preorderové očísľovanie vrcholov:

Počítanie v strome

- **počet potomkov** vrcholu v (vrátane v)
for all i in parallel do

$$nd(i) := \frac{rank(i, father(i)) - rank(father(i), i) + 1}{2}$$

- čas $O(\log n)$ s $O(n)$ procesormi
- preorderové očísľovanie vrcholov:
 - spočítame podzoznam postupových hrán

Počítanie v strome

- **počet potomkov** vrcholu v (vrátane v)
for all i in parallel do

$$nd(i) := \frac{rank(i, father(i)) - rank(father(i), i) + 1}{2}$$

čas $O(\log n)$ s $O(n)$ procesormi

- preorderové očísľovanie vrcholov:
 - spočítame podzoznam postupových hrán
 - vrcholy očísľujeme – vrchol j bude mať číslo $preorder(j) :=$ číslo hrany $(father(j), j) + 1$, vrchol, v ktorom Eulerova cesta začína bude mať číslo 1

Počítanie v strome

- **počet potomkov** vrcholu v (vrátane v)
for all i in parallel do

$$nd(i) := \frac{rank(i, father(i)) - rank(father(i), i) + 1}{2}$$

čas $O(\log n)$ s $O(n)$ procesormi

- preorderové očísľovanie vrcholov:
 - spočítame podzoznam postupových hrán
 - vrcholy očísľujeme – vrchol j bude mať číslo $preorder(j) :=$ číslo hrany $(father(j), j) + 1$, vrchol, v ktorom Eulerova cesta začína bude mať číslo 1
- postorderové očísľovanie analogicky

Počítanie v strome

- i je predkom $j \Leftrightarrow preorder(i) \leq preorder(j) < preorder(i) + nd(i)$
ak máme *preorder*, tak v čase $O(1)$ s 1 procesorom

Počítanie v strome

- i je predkom $j \Leftrightarrow preorder(i) \leq preorder(j) < preorder(i) + nd(i)$
ak máme *preorder*, tak v čase $O(1)$ s 1 procesorom
- výpočty na všetkých podstromoch

Počítanie v strome

- i je predkom $j \Leftrightarrow preorder(i) \leq preorder(j) < preorder(i) + nd(i)$
ak máme *preorder*, tak v čase $O(1)$ s 1 procesorom
- výpočty na všetkých podstromoch
 - nech $M(i)$ je ohodnotenie vrcholu i

Počítanie v strome

- i je predkom $j \Leftrightarrow preorder(i) \leq preorder(j) < preorder(i) + nd(i)$
ak máme *preorder*, tak v čase $O(1)$ s 1 procesorom
- výpočty na všetkých podstromoch
 - nech $M(i)$ je ohodnotenie vrcholu i
 - prvky $M(preorder(i)), \dots, M(preorder(i) + nd(i) - 1)$ sú ohodnotenia vrcholov, ktoré sú potomkami vrcholu i

Počítanie v strome

- i je predkom $j \Leftrightarrow preorder(i) \leq preorder(j) < preorder(i) + nd(i)$
ak máme *preorder*, tak v čase $O(1)$ s 1 procesorom
- výpočty na všetkých podstromoch
 - nech $M(i)$ je ohodnotenie vrcholu i
 - prvky $M(preorder(i)), \dots, M(preorder(i) + nd(i) - 1)$ sú ohodnotenia vrcholov, ktoré sú potomkami vrcholu i
 - minimá v každom podstrome sa spočítajú metódou miním na intervaloch

Počítanie v strome

- i je predkom $j \Leftrightarrow preorder(i) \leq preorder(j) < preorder(i) + nd(i)$
ak máme *preorder*, tak v čase $O(1)$ s 1 procesorom
- výpočty na všetkých podstromoch
 - nech $M(i)$ je ohodnotenie vrcholu i
 - prvky $M(preorder(i)), \dots, M(preorder(i) + nd(i) - 1)$ sú ohodnotenia vrcholov, ktoré sú potomkami vrcholu i
 - minimá v každom podstrome sa spočítajú metódou miním na intervaloch
 - čas $O(\log n)$ s $O(n)$ procesormi

Outline

1 Grafové algoritmy

- Technika Eulerových cyklov na stromoch
- Najkratšie cesty v grafe

Dĺžka najkratších ciest v grafe

Kučera Luděk

Vstup: M matica ohodnotenia hrán grafu $G = (V, E)$, $M[i, j] \geq 0$
pre všetky $i, j \in V$

Výstup: matica M'

$$M'[i, j] = 0 \text{ pre } i = j$$

$$M'[i, j] = \min\{M[i_0, i_1] + M[i_1, i_2] + \dots + M[i_{k-1}, i_k]\}$$

minimum sa počíta cez všetky postupnosti i_0, i_1, \dots, i_k ,
pre ktoré $i_0 = i$ a $i_k = j$

Dĺžka najkratších ciest v grafe

Kučera Luděk

```
for all  $i, j$  in parallel do  $m[i, j] := M[i, j]$ 
repeat  $\log n$  times begin
  for all  $i, j, k$  in parallel do
     $q[i, j, k] := m[i, j] + m[j, k]$ ;
  for all  $i, j$  in parallel do
     $m[i, j] := \min\{m[i, j], q[i, 1, j], q[i, 2, j], \dots, q[i, n, j]\}$ ;
end;
for all  $i, j$  in parallel do
  if  $i \neq j$  then  $M'[i, j] := m[i, j]$ 
  else  $M'[i, j] := 0$ 
```

Dĺžka najkratších ciest v grafe

Kučera Luděk

```

for all  $i, j$  in parallel do  $m[i, j] := M[i, j]$ 
repeat  $\log n$  times begin
    for all  $i, j, k$  in parallel do
         $q[i, j, k] := m[i, j] + m[j, k]$ ;
    for all  $i, j$  in parallel do
         $m[i, j] := \min\{m[i, j], q[i, 1, j], q[i, 2, j], \dots, q[i, n, j]\}$ ;
    end;
for all  $i, j$  in parallel do
    if  $i \neq j$  then  $M'[i, j] := m[i, j]$ 
    else  $M'[i, j] := 0$ 
  
```

- po k -tej iterácii repeat-cyklu je $m[i, j]$ dĺžka najkratšej cesty vedúcej cez maximálne 2^k hrán

Dĺžka najkratších ciest v grafe

Kučera Luděk

```

for all  $i, j$  in parallel do  $m[i, j] := M[i, j]$ 
repeat  $\log n$  times begin
    for all  $i, j, k$  in parallel do
         $q[i, j, k] := m[i, j] + m[j, k];$ 
    for all  $i, j$  in parallel do
         $m[i, j] := \min\{m[i, j], q[i, 1, j], q[i, 2, j], \dots, q[i, n, j]\};$ 
    end;
for all  $i, j$  in parallel do
    if  $i \neq j$  then  $M'[i, j] := m[i, j]$ 
    else  $M'[i, j] := 0$ 

```

- po k -tej iterácii repeat-cyklu je $m[i, j]$ dĺžka najkratšej cesty vedúcej cez maximálne 2^k hrán
- zložitosť

Dĺžka najkratších ciest v grafe

Kučera Luděk

```

for all  $i, j$  in parallel do  $m[i, j] := M[i, j]$ 
repeat  $\log n$  times begin
    for all  $i, j, k$  in parallel do
         $q[i, j, k] := m[i, j] + m[j, k]$ ;
    for all  $i, j$  in parallel do
         $m[i, j] := \min\{m[i, j], q[i, 1, j], q[i, 2, j], \dots, q[i, n, j]\}$ ;
    end;
for all  $i, j$  in parallel do
    if  $i \neq j$  then  $M'[i, j] := m[i, j]$ 
    else  $M'[i, j] := 0$ 
  
```

- po k -tej iterácii repeat-cyklu je $m[i, j]$ dĺžka najkratšej cesty vedúcej cez maximálne 2^k hrán
- zložitosť

CREW čas $O(\log^2 n)$ s $O(\frac{n^3}{\log n})$ procesormi – výpočet miním v čase $O(\log n)$ s $O(\frac{n}{\log n})$ procesormi

Dĺžka najkratších ciest v grafe

Kučera Luděk

```

for all  $i, j$  in parallel do  $m[i, j] := M[i, j]$ 
repeat  $\log n$  times   begin
    for all  $i, j, k$  in parallel do
         $q[i, j, k] := m[i, j] + m[j, k];$ 
    for all  $i, j$  in parallel do
         $m[i, j] := \min\{m[i, j], q[i, 1, j], q[i, 2, j], \dots, q[i, n, j]\};$ 
    end;
for all  $i, j$  in parallel do
    if  $i \neq j$  then  $M'[i, j] := m[i, j]$ 
    else  $M'[i, j] := 0$ 
  
```

- po k -tej iterácii repeat-cyklu je $m[i, j]$ dĺžka najkratšej cesty vedúcej cez maximálne 2^k hrán
- zložitosť

CREW čas $O(\log^2 n)$ s $O(\frac{n^3}{\log n})$ procesormi – výpočet miním v čase $O(\log n)$ s $O(\frac{n}{\log n})$ procesormi

COMMON čas $O(\log n)$ s $O(n^4)$ procesormi – výpočet miním v čase $O(1)$ s $O(n^2)$ procesormi